

Visokošolski strokovni študijski program: PREDŠOLSKA VZGOJA

Predmet: SPECIALNA PEDAGOGIKA

Letnik: 3.

1. VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI

Študenti:

- spoznajo vrste in stopnje razvojne motenosti,
- se seznanijo z razvojno motenostjo kot posledično-vzročnim pojavom z biološkega, socialnega in pedagoškega vidika,
- osvojijo temeljne znanstveno utemeljene specialno pedagoške pojme,
- si oblikujejo optimističen, spodbuden a realističen odnos do motenosti,
- se usmerjajo k širšemu, predvsem preventivnemu delovanju na področju motenosti,
- spoznajo odkrivanje, razvrščanje in obravnavanje posameznih kategorij motenosti,
- se uvajajo v tako pedagoško delovanje, ki motnje odpravlja, blaži in omili,
- spoznajo tudi potrebo, oblike in metode sodelovanja s starši motenih otrok,
- spoznajo raziskovalno delo kot možnost in nujnost na področju motenosti.

2. VSEBINA

Specialna pedagogika kot znanost.

Znanstveno-tehnična revolucija in razvoj skrbi za otroke z motnjami v razvoju.

Interdisciplinarni pristop k motenosti.

Vzročnost in posledičnost na področju specialne pedagogike: biološki, socialni, pedagoški in tehnični vidik.

Dialektični odnos med dednostjo, okoljem in človeško aktivnostjo.

Prevenција in razvojne motenosti.

Detekcija in razvrščanje otrok z motnjami v razvoju.

Metode rehabilitacije. Načela rehabilitacije.

Kategorije razvojnih motenj: osebe z motnjami v duševnem razvoju, s slušnimi motnjami, govornimi motnjami, motnjami sluha in vida, invalidi in dolgotrajno bolni, osebe z motnjami v vedenju, specifične razvojne težave, otroci z več motnjami.

Faze rehabilitacije.

Moč kompenzacije.

Vključevanje oseb z motnjami v razvoju v redne oblike življenja in dela - možnosti in omejitve.

Skupinsko delo.

Problemi profesionalne rehabilitacije.

Nujnost širše družbene skrbi za razvojno motene v ožji in širši družbeni skupnosti.

Povezanost teorije in prakse v specialni pedagogiki - bogatitev obeh področij: predšolske vzgoje otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju.

3. POVEZANOST Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se prepleta in naslanja na znanje iz obče in razvojne psihologije, telesne vzgoje in sociologije. Dopolnjuje znanja specialne metodike in predšolske pedagogike.

4. ŠTUDIJSKA LITERATURA

Kovačević, V., Stančić, V., Mejovšek, M. (1988). *Osnove teorije defektologije*. Zagreb: Fakultet za defektologiju.

Skala, A. (1962). *O vzgoji razvojno prizadetih otrok*. Ljubljana: DZS.

Levine, E., Garet, D. (1970). *Psihološka praksa sa fizičkim invalidima*. Beograd: Savezni odbor Saveza gluvih Jugoslavije.

Predšolski program za usposabljanje slepih in slabovidnih. (1982). Ljubljana: Zavod SRS za šolstvo.

Program usposabljanja predšolskih slušno prizadetih otrok. (1982). Ljubljana: Zavod SRS za šolstvo.

Zbornik Komunikacija in jezikovna kultura v šoli. (1990). Ljubljana: PA.

Sodobna pedagogika. (1985). Let. 36, marec, april, št. 3-4.

Revije *Naš zbornik, Defektološka teorija in praksa, Defektologija*.

Zbornik referatov Alpe-Jadran Družbena skrb za vzgojo, izobraževanje in socialno varnost razvojno motenih otrok in mladostnikov. (1990). Ljubljana.

Gradivo s posvetovanja o duševno nezadostno razvitih v Sloveniji, *Zbornik društva za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam Slovenije*.

5. POSEBNOSTI

Navodila za izvajanje:

Študentke in študenti so razdeljeni v skupine po normativih.

Kadrovski pogoji:

Habilitiran visokošolski učitelj defektolog, hospitacije pa vodijo mentorji specialni pedagogi določenih smeri.

Materialni pogoji:

Standardna učilnica z avdio-video opremo, avdiopedagoški laboratorij s potrebnimi elektroakustičnimi aparati za slušno in govorno korekcijo.

Avtorja: ***dr. Stane KOŠIR, doc. in
dr. Darko OPARA, doc.***